

Příloha 2

Standardy servisních a organizačních opatření pro studenty se specifickými potřebami

UTB průběžně usiluje o přístupnost prostor, vnitřních informačních a jiných systémů, s nimiž pracuje jako s prostředky své výuky (např. systémy studijní agendy, e-learningová prostředí). Tyto systémy mají splňovat základní technické požadavky na bezbariérové prostředí. Specializované podpůrné služby jsou centrálně koordinovány celouniverzitním pracovištěm Centrem pro SSP a jsou poskytovány studentům se specifickými potřebami.

Pro činnosti, pro něž není UTB schopna garantovat personální, technické nebo organizační zázemí či servis, zprostředkovává zpravidla potřebné služby třetí strana.

Základní charakteristika jednotlivých služeb:

1. Podmínky technického a technologického zázemí

Podmínky ke studiu, prověřování a hodnocení výsledků studia z hlediska technického a technologického zázemí charakterizují především:

- a) bezbariérové prostory, zejména technická opatření, která umožňují překonávat fyzické bariéry bez improvizovaných jednorázových řešení (např. šikmá rampa, výtah potřebných rozměrů, orientační prvky, blízkost bezbariérových toalet);
- b) technické a technologické vybavení (např. kompenzační pomůcky, informační technologie) pro zabezpečení standardních služeb garantovaných VŠ (zejména pro zpracování studijní literatury např. skenery, OCR technologie neboli optické rozpoznávání znaků pro digitalizaci textů, tiskárny).

2. Časová kompenzace

Opatření, jímž je studentovi poskytována na konkrétní studijní aktivitu časová lhůta delší, než je pro tentýž účel standardní, a to v přímé závislosti na jeho specifických potřebách a povaze úkolu, který má být splněn; opatření se vztahuje na aktivity, jejichž standardní doba trvání se počítá na minuty, příp. hodiny a typicky se odehrávají pod přímým dohledem učitele (např. písemná zkouška).

3. Individuální výuka

Opatření, jímž se v odůvodněných případech zajišťuje smyslová nebo fyzická přístupnost výuky studentům se specifickými potřebami. Může jít jak o výuku poskytovanou samostatně jedinému studentovi, tak o výuku v malých skupinách studentů s týmiž specifickými potřebami, resp. týmiž pracovními metodami.

4. Organizační opatření

Souhrn opatření, která modifikují rámeček studia SSP, pokud jde o místo, čas a způsob plnění studijních povinností.

5. Osobní asistence

Opatření kompenzující fyzické omezení studenta se SP při sebeobsluze a dalších fyzických aktivitách souvisejících se studiem nebo s činnostmi, které jsou součástí vzdělávacího programu, včetně ubytování a stravování v zařízeních, jejichž zřizovatelem je UTB nebo je student fakticky nucen využít při akcích organizovaných mimo sídlo UTB. Uskutečňuje se v přímém kontaktu s osobou, již je poskytována asistence, a podle jejích přímých pokynů. Je poskytována v případech, kdy objektivně není možné využít technologie, která by učinila studenta se SP na této asistenci nezávislou.

Zahrnuje především průvodcovské služby, manipulaci s osobními předměty a sebeobsluhu, služby administrativního charakteru, tzn. práci s písemnými materiály, redakční služby.

6. Prostorová orientace

Intervence, jejímž účelem a výsledkem je zajištění bezpečné fyzické orientace studenta a pokud možno jeho samostatný efektivní pohyb v prostorách, kde se odehrává vlastní studium, příp. prostorách, které se studiem bezprostředně souvisejí (administrativní a sociální prostory školy, ubytovací zařízení kolejního typu).

7. Přepisovatelský servis

Opatření kompenzující smyslová omezení studentů se sluchovým postižením, zejména uživatelů mluveného jazyka, případně i znakového jazyka. Jeho podstatou je simultánní přepis (jako způsob vizualizace mluveného projevu) zprostředkující komunikaci mezi slyšícími uživateli mluveného jazyka a sluchově postiženými uživateli mluveného jazyka, případně i znakového jazyka.

8. Zapisovatelský servis

Opatření kompenzující fyzická omezení při písemném záznamu mluveného projevu v případě studentů s pohybovým postižením, smyslová omezení v případě studentů se sluchovým postižením, příp. jiná omezení u studentů se specifickými poruchami učení.

9. Studijní asistence

Opatření kompenzující omezení studenta se specifickými potřebami během výuky, při práci se studijními materiály nebo při výzkumu a při práci s technologiemi nutnými k plnění studijních úkolů.

10. Tlumočnický servis

Intervence zprostředkující komunikaci mezi mluvčími znakového a mluvčími mluveného jazyka, a to prostřednictvím tlumočnicka znakového jazyka.

11. Zpracování studijní literatury

Zpracování neboli adaptace studijní literatury představuje souhrn technických opatření a postupů, jejichž výsledkem je studijní literatura v přístupném formátu přístupném zohledňujícím standardní pracovní metody a technické a smyslové možnosti studentů se SP.

Zpracování studijní literatury provádí zaměstnanci UTB, kteří jsou proškolení v rámci kurzů akreditovaných k tomuto účelu MŠMT.

Službu zpřístupnění studijní literatury zprostředkovává Centrum pro SSP ve spolupráci s Knihovnou UTB, případně s vyučujícím předmětu a externími subjekty.

S ohledem na druh specifických potřeb studenta se SP jsou zpracovávány následující formáty výstupů:

- a) Studenti se zrakovým postižením:
 - digitalizovaný dokument (editovatelný elektronický dokument, needitovatelný elektronický dokument, hmatový dokument nebo elektronický audiální dokument);
- b) Studenti se sluchovým postižením:
 - videodokument nebo elektronický editovatelný dokument, v němž je zpřehledněna a případně zvýrazněna struktura dokumentu;
- c) Studenti s pohybovým postižením:
 - elektronický editovatelný dokument, příp. elektronický needitovatelný dokument;
- d) Studenti se specifickými poruchami učení:
 - elektronický editovatelný dokument, v němž je zpřehledněna a případně zvýrazněna struktura dokumentu, případně do něj takové zásahy může provádět student.

12. Režijní opatření

Intervence, jejíž obsah není přímo závislý na studentově příslušnosti do určité kategorie nebo obsahu studia, je nedílnou součástí studijní podpory všech studentů se specifickými potřebami a není možné jej ani předem kvantifikovat (může jít o jednorázová i opakovaná opatření), ani stanovit přesnou náplň.

13. Návik studijních a pracovních strategií

Služba určená studentům se SP v případě edukačních problémů, navazuje na základní specifické dovednosti studenta, které jsou definované jako minimální kompetence (Příloha 1 Směrnice rektora týkající se podpory uchazečů a studentů se specifickými potřebami na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně).